

Rahoton Gwamnatin Amirka Na 2009 Game Da Fataucin Bil-Adama (TIP)

Rahoton Fataucin Bil-Adama Na 2009

Ranar 16 ga watan Yunin 2009, a wajen “Taro na Tara Kan Rahoton Fataucin Bil-Adama”, Sakatariyar Gwamnatin Amirka, Clinton, ta fara bayar da haske game da sababbin salo da kuma dabarun yau da kullum, da duniya ke fuskanta game da matsalar. Matsalar fataucin bil-adama ta shafi dukan kasashe, ciki kuwa ha da Amirka. Ta kuma jaddada irin fo'karin da Amirka ke yi, game da wannan sabuwar hanyar bauta da jama'a ta zamani, wanda tana iya hada hannu da kowa don magance ta. Muna rokon dukan gwamnatoci da su hada kai da mu, wajen gano mafitar kawo karshen duk wata sana'a ta fataucin bil-adama. Ga kuma cikakken bayanin.

Rahoto

[Akwai rahoton a shafin dake kasa na yanar-gizo, falle daya na PDF: mai nauyin MB 22 MB. Saboda kuma yawansa, an rarraba shafin don samun damar nadasu, a sashen gabatarwa.](#)

[Matsayin Nijeriya a Rahotun kasa-da-kasa Hotunan da aka dauka a wajen taron.](#)

[Jawabin bude taron daga Sakatariyar gwamnati, mai lakabin Hacín Gwiwar Yakar Fataucin Bil-Adama.](#)

[Ma'anar Fataucin Bil-adama](#)

[Abinda Rahoton TIP Na 2009 TIP Zai Mayar Da Hankali A Kai](#)

[Yadda Aka Karkasa Kasashe](#)

[Hukunci Ga Kasashen Dake Rukuni Na Uku](#)

[Yadda Ake Amfani Da Rahoton](#)

[Labarun Wadanda Sharrin Fataucin Bil-Adama Ya Shafa](#)

Gabatarwa

Manufa

Doka ta bai wa Sashen Harkokin Mulkin Gwamnatin Amirka damar da ya rika bai wa Babbar Majalisar da rahoto, kowace shekara, dangane da irin rawar da gwamnatoci ke takawa, wajen kokarin murkushe mummunar sana'ar fataucin bil-adama. Wannan kuma shi ne rahoton Taro na Tara wanda ke son wayar da kan kasashen duniya game da munanan illolin da wahaloli, da kuma irin kokarin da kowa ko wata kasa, ke yi, da nufin taimaka wa kasashen duniya daukar tsauraran matakhan yakar duk wata hanya ta bautarwa ko fataucin bil-adama.

Kamar yadda aka yi wa Dokar Hana Fataucin Bil-Adama ta Amirka ta 2000, (TVPA), kwaskwarima, tana yin jagora ne ga irin kokarin da ake yi, na magance fataucin bil-adama. A cikin watan Disambar 2008, aka sanya hannu a kan waskwarimar ta kwanan nan ta TVPA. Makasudin yin hakan shine don dokar ta hukunta masu gudanar da wannan mummunar sana'a, ta kare mutuncin wadanda ake jingar a kansu, ta kuma yi rigakafi ci gaba da gudanar da sana'ar ta fataucin bil-adama. Kubuta wadanda wannan sana'ar ta bautar zamani ta rutsa da su, ita ce babbar hujjar gabatar da wannan rahoto, da kuma ra'ayin Gwamnatin Amirka wajen tabbatar da manufofin kyamar sana'ar fataucin bil-adama.

Sana'ar fataucin bil-adama, wata annoba ce dake da illoli masu yawa. Na farko dai laifi ce dake tauye wa jama'a 'yancinsu da walwala, da kara yaduwar ciwace-ciwace, a duniya, da ruruta wutar kafa fungiyoyin aikata laifuka, kazalika da haddasa wa jama'a mummunar fatara da mutuwar zuciya, a wadansu wuraren.

Matsalolin fataucin bil-adama suna da munin gaske. Wadanda abin ya shafa suna fama da zullumi, mutuwar zuciya, wadansu lokuttan akan yi ma su fyade, ko tursasa ma su, ko kuma danginsu, wani lokacin ma, har rasa rayukansu suke yi. Amma wannan bala'in ba a kan wanda abin ya shafa kadai ya tsaya ba, fataucin bil-adama babbar illa ne ga kiwon lafiyar da rayuwar da tsaron rayuka da duniyoyin jama'ar kowace kasa da wannan al'amari ya shafa.

Kasashe da dama na kokarin kawo karshen wannan munnanan laifi. Hukumar ATVPA ta zayyana wadansu 'yan sharudda na magance aikata laifin fataucin bil-adama. Amma har yanzu akwi kasashe da ba su tabuka komai, dangane da bin irin

wadsannan sharuddsan, kamar yadda rahoton ya nuna. Wannan kuma shi ya sanya Amirka ke matse hannu, wajen ba su taimako da janye yin huldsar harkokin kasuwanci da su.

Bincike rahoton game da TIP, a kan kasashe ya nuna yawan wadsanda aka gurfanar a gabon kotu, da wadsanda aka kubuto daga sharrin na fataucin bil-adama, kazalika da inda aka yi rigakafin aikata barnar. Amma duk da haka, wadsanda abin ya shafa na bukatar da a kai masu agaji da sake ma su matsugunni da kuma mayar da su ga danginsu. Yin haka ne kadai zai taimaka wa gwamnatoci rage yawan wadsanda ake cetowar da kuma ba su damar jin dadin rayuwar da Allah ya ba su.

Ma'anar Fataucin Bil-adama

Abinda Hukumar TVPA ke ganin shine “fataucin bil-adama”:

- (a) tilasta wa mata karuwanci, ko damfara, ko gallazawar azaba ga wanda shekarunsa ba su kai 18 ba, ko
- (b) bautarwa, ko kwadago, ko dauka, ko boyewa, ko bayarwa, ko kuma tilasta yin barance, ko tilastawa wanda abin ya shafa yin bauta, ko karuwanci, ko aika zamba, ko kuma kai yaro ko yarinya jingina.

Ba kuma dole ba ne, sai an kai yaro ko yarinya zuwa wani wuri, sa'an nan a ce wai laifin ya tabbata.

Salo da Hanyoyin Bautarwar Zamani

Tilastawa ko zambata ko musguwa, ko sayarwa ko kuma bayar da jingina kadai ma sun isa su tabbatar da cewa an aikata laifin fataucin bil-adama. Fataucin na sa a tilasta wa wanda abin ya shafa yin bauta, ko kuma lalata, ko kuma duka. Amma fataucin, daga wata kasa zuwa wata kasa, ya fi yawa, inda ake sanya wadsanda aka daukar cikin kangina bauta, ko gidajen magajiya, ko kuma aikatau, bisa ga jingina. Shi kuma fataucin don karuwanci sai ga magajiyoyi da kawalai. A wani fannin ma, wadsanda aka kai aikatau din a wadsansu gidaje, suna fama da sharrin kodai bauta ko kuma yin lalata da su, ko kuma duka. Tilastawar na haddasa mutuwar zuci ko kangarewa kaitseye, ko kuma a fakaice.

Akwai munanan illoli da dama dake nuna salo da dabaran gudanar a bautar zamani. Kungiyar Kwadago ta Duniya (ILO), dake Majalisar Dinkin Duniya, wadda ke da haƙkin kayyade dokokin yin aiki da kare lafiyar ma'aikata, ta kiyasta cewa akwai matasa da kananan yara, kusan miliyan 12 da dubu 300, da aka tilasta wa yin barance ko kuma bauta, ko a gidajen magajiya, a kodayaushe, a duniya.

Daga cikin wannan kiyasin, Kungiyar ta ILO ta bayyana cewa, akwai akala irin wadannan mutanen miliyan daya da dubu 390 dake karuwanci a fadin kasashen duniya. A cewar Kungiyar ta ILO, kashi 56 daga cikin 100 na wadanda ake bautarwar, duk mata ne. Fataken na sana'ar bil-adama suna yaudarar maza da mata da kananan yara, da romon bakan inganta harkokin rayuwar su, amma daga bisani su tsoma su cikin wannan mummunar sana'a. A wadansu lokutan har alkawarta ma su aure suke yi, ko za su inganta rayuwarsu ta ba su aikin yi, ko makaranta, ko kuma aure.

Akwai irin wadannan fataken na sana'ar bil-adama, a dukan fadin duniya. Wadansu kan bar kasashe masu tasowa, don inganta rayuwarsu, ta hanyar samun ayyuka, a kasashen dake da arziki. Wadansu kuma azal ke kai su ga fada wa wannan mummunar sana'ar ta bauta da karuwanci da wulakanci, wadansu kasashe. A kan yi wa mata, masu kwadayi, alkawarin aiki, mai room, a kasashen waje, wanda a karshe suke karewa a cikin halin kaka-ni-ka-yi, a gidajen magajiya. Wadansu da kansu, suke bayar da 'ya'yansu, don a ba su ilimi, ko aikin yi, amma daga bisani sai su gane cewa sun sayar da su ne ga bauta da karuwanci. Talauci kadai, ba hujja ba ce ta yin haka, domin kawai wani wawa ya zo ma ka da labarin cewa zai bai wa danka aiki, saboda ganin irin halin raywar da ka ke ciki.

Abinda Rahoton TIP Na 2009 TIP Zai Mayar Da Hankali A Kai

Wannan rahoto na TIP, shine ya fi kowane rahoto gamsarwa game da irin kokarin da gwamnatoci ke yi, dangane da kokarin magance mummunar sana'ar fataucin bil-adama. Ya kuma funshi kasashen da suka yi kaurin suna game da sana'ar da yadda ake gudanar da ita da kuma wuraren da ake kai wadanda ake bautarwar. Yana bayar da rahoto filla-filla game da yadda al'amarin yake a duniya, da kuma irin yadda ake bautar da mutanen, kazalika da himmar da gwamnatoci ke yi, wajen fuskantar al'amarin da kuma kawo karshensa.

Rahoton na TIP na 2009 TIP, ya bayar da bayanai, tun daga watan Afrilun 2008, ya zuwa watan Maris na 2009. A wannan dan tsakanin, tun kuma lokacin da aka tabbatar da dokar ta TVPA, aka kara samun himma kan yaki da mummunar sana'ar, domin kusan rabin kasashen duniya sun kafa dokokin hukuntawa da hana fataucin na bil-adama. A bara ma kadai kasashe 26 ne suka kafa dokar haramta fataucin bil-adama, wadansu har sun zarce sharudsan da Hukumar ta TVPA da dokar Majalisar Dinkin Duniya ta 2000, akan fataucin bil-adaman, suka shimpida da kuma neman biyan diyya ga wadanda aka cutar, a kotuna, da kuma gurfanar da masu laifi gabon kotuna.

Irin talaucin da aka abka wa, a bara, ya kara munana yanayin da fataucin bil-adama zai karu, a dukan fadin duniya. A sakamakon haka ne, wadansu al'amurra biyu suka faru, watau yawan ma'aikata ya ragu, yayinda aka bukaci ma'aikatan da za su yi

gwanjon kansu, saboda yanayin da tattalin arziki ya shiga. Wannan kuma ya nuna ke nan, baki na iya barkowa don cin gajiyar wannan al'amari, yayinda mata za su shiga karuwanci.

A sakamakon yadda fataucin bil-adama ya yadu a kasashen duniya, da wuya a tsame wata kasar da wannan rahoton bai shafa ba, sai dai wadda ba a samu cikakkars kididdiga daga gare ta ba. Labarin kasar na yin bayani ne game da yadda ake fataucin da kuma irin yukurin da gwamnati ta yi, na ya'kar fataucin na bil-adama. Kowane bayani na funshe da irin yadda gwamnati ke yin aiki da dokokin Kungiyar ta TVPA ta shimfida don magance fataucin bil-adaman. Sauran bayanan kuma suna nuni ne da yadda kowace gwamnati ke kokarin tilasta yin amfani da dokokin na ya'kar fataucin bil-adama, domin kare lafiyar wadanda abin ya shafa da kuma rigakafin aikata wannan mummunar sana'a. Kowane bayani ya nuna irin salon da ake yi a kowace kasa. Alal misali, idan kasa tana cikin wadda ta yi kaurin suna, bayanan su kan fi yawan da za a yi amfani da sharudda na musamman da Kungiyar ta TVPA ta shimfida domin yaki da fataucin bil-adama.

Salon Da Aka Bi

Sashen Mulki ne ya wallafa wannan rahoton daga irin rahotannin da ofisoshin jakadancin Amirk, da jami'an harkokin jakadanci da fungiyoyi masu zaman kansu, da na duniya, suka buga, inda suka yi takakkiya zuwa kowane lungu, kafin su bayar da rahotanninsu ga yanar-gizo mai shafin tipreport@state.gov. Wannan shafi na yanar-gizo na bai wa fungiyoyin masu zaman kansu, ko kuma duk wani mahaluki, damar musayar masaniya a kan irin ci gabon da gwamnati ke yi, na fuskantar sana'ar fataucin bil-adama. Ofisoshin harkokin jakadancin Amirk kuma na aikewa da rahotani game da fataucin na bil-adama da kuma irin tanadin da gwamnatoci suka yi, bayan sun gudanar da kwa'kwaran nazarin da ya hada har da tarurruka da jami'an gwamnati da na kananan hukumomi da wakilan fungiyoyi masu zaman kansu na duniya (NGO), da 'yan jaridu da malaman jami'o'i da kuma wadanda suka samu kubuta daga sharrin wannan mummunar sana'a.

Don yin aiki da rahoton na bana, Sashen na Mulki ya sake bincikar tabbacin dukan kafofin dake ba shi bayanai, a kowace kasa, ya kuma bincika tabbacin irin kokarin da gwamnatoci ke yi, na ya'ki da fataucin bil-adaman. A shekarun baya, jama'a "yan kalilan" (kusun 100 ko fiye da haka) akan tantance, kafin a sanya wata kasa cikin rahoton na TIP. Amma sabuwar Dokar Kare 'Yancin Jama'ar Da Ake Bautarwa ta William Wilberforce ta 2008 (TVPRA of 2008), ta kankare wannan, abinda ya kara yawan kasashen da suka shiga cikin rahoton.

Wadansu kasashen sun gudanar da tarurruka sun kuma kafa rundunonin wucin-gadi, ko kuma wata manufa ta kasa, don shimfida sharuddan dokokin haramta aikta fataucin bil-adama. Bayan amfanin wadannan tanade-tanade, wajen zama wani

sinadarin kara wa dokokin karfi, da tilasta su, akwai nasabar da za a samu nan gaba, dangane da kariya da kuma rigakafi, su ma tarurrukan, da shirye-shirye da kuma rundunonin wucin-gadin, kadai, ba za su taka wata gagarumar rawa ba, na tantance irin kokarin da wata kasa ke yi.

A sakamakon irin karin himmar da ake samu ta yakar fatauncin bil-adaman, rahoton bai bayar da wani muhimmancin a-zo-a-gani ba, ga dokokin da aka zayyana, ko kuma dokokin da ba su fara aiki ba. Asali ma, rahoton bai ce komai ba ga kokarin gwamnatocin da ya shafi munanan bangarorin fataucin bil-adaman, kamar su tsaron yara a makarantu ko ayyukan bunkasa tattalin arziki, kodayake rahoton na wani kwakkwaran shirin gano inda sana'ar ta fi yawa da kuma irin matakhan da gwamnatoci za su dauka don yin rigakafin fataucin na bil-adama, a sakamakon yadda yanayin yake.

Bugu da kari, wannan rahoton ya kokarta gano irin abubuwan dake taimaka wa mummnar sana'ar ta fataucin bil-adama. Wadannan abubuwan kuwa sun hada da, musamman, manufofi, ko aiki da su, kamar karbar wani harajin daukar aiki daga wajen baiki, da kuma manufotin gwamnati dake barin kamfanoni da hukumomi na kwace fasfon ma'aikata baiki, irin abubuwan da aka fahimci na haddasa bauta.

Yadda Aka Karkasa Kasashe

Sashen Mulkin ya ajiye kowace kasa, a gurbin da take, kamar dai yadda Rahoton na TIP, na 2009 ya zayyana, yadda Kungiyar TVPA ta bayar da umurnin a yi. An yi hakan ne, don nuna irin kokarin da gwamnatoci ke yi, wajen yaki da fataucin bil-adama, maimakon yawan aikata laifin, kodayake wannan ma yana da muhimmanci. Da farko Sashen Mulkin ya Allah ko gwamnatocin suna bin umurnin na Kungiyar TVPA, wajen kawo karshen fataucin na bil-adama, kamar yadda shafin rahoton na 314 ya nuna. Duk wata gwamnatin dake bin umurnin, an saka ta a rukuni na daya. Sauran kuma har yanzu Sashen na Mulki na kokarin gane irin kokarin da suke yi.

Gwamnatocin kuma da ke kokartawa, don ganin sun cimma bin wannan umurni, suna rukuni na biyu ne. Gwamnatocin kuma da ba su tabuka komai ba, suna rukuni na uku ne. A karshe, Sashen Mulkin na amincewa da Wani Abin A-zo-gani Na Musamman, idan kuma irin hakan ta faru, wadsansu kasashen na gusawa zuwa rukuni na biyu.

Kungiyar ta TVPA ta jera hujjoji uku, dake nuna ko wata kasa ta cancanci ta je rukuni na biyu daga rukuni na 3.

- 1) matsayin da kasar ta kai, wajen barin a gitta ta cikinta ko a kawo mata ko kuma munin sana'ar ta fataucin bil-adama.

- 2) irin ragwancin da gwamnatin kasar ke nunawa, wajen bin umurnin Kungiyar ta TVPA ciki kuwa, musamman, har da irin yadda ma'aikatanta ko jami'anta ke yi wa shirin yakin fataucin bil-adaman dfaukar sakainar kashi, sai kuma na
- 3) yawan dukiyar ko himmar da gwamnatin ke amfani da su, wajen fuskantar yaki da fataucin bil-adama.

Rukuni na Biyu

Kungiyar ta TVPA na bukatar da a saka wadansu kasashe cikin Rukunin na Musamman. Wannan ya hada da kasashen da suka:-

- a) Yawan jama'ar da aka bautar, ko kuma karuwar yawan, a fataucin bil-adama na da tasiri;
- b) Idan babu wata alamar da ta nuna cewa an kara bayar da kokari ga yakar fataucin na bil-adama, daga bara zuwa bana, ciki kuwa har da tsananta bincike, da gurfanarwa a gabon kotu, da kuma yanke hukuncin ga wadanda suka aikata laifin, ko kuma taimaka wa wadanda sharrin sana'ar ya rutsa da su da kuma raguwar irin sarkakkiyar da jami'an gwamnati ke samu, wajen damke masu aikata laifin sana'ar ta fataucin bil-adama, ko kuma
- c) Idan kokarin kasar na bayar da himmar bin umurnin da aka shimfida, ya kasance na ta sake karin salo ne, fiye da wanda ta ke yi bana.

Kasashe 40 ne, rahoto ya bayyana, a rukuni na biyuy a zuwa watan Yunin 2008. Sai wadasu biyu da aka sake bincikar komawarsu rukunin na biyu, a watan Nuwambar 2008. Sashen Mulkin ya bayyana kasashe 42 dake "wucin-gadi", kamar yadda rahoton na 27 ga watan Janairun 2009 ya nuna.

Rahoto ya nuna cewa daga cikin wadannan kasashen 42 dake rukuni na biyu, lokacin da aka tantance su, 11 suka shiga rukunin na biyu, yayinda hudu suka fada rukuni na uku da kuma wadansu 27 da har yanzu suna rukunin na biyu. A ranar 1 ga watan Fabrairun 2010 ne kuma, za a gabatar wa Majalisar Dokokin Amirkha da da dukan kasashen dake rukuni na biyu, don sake bincikar irin kokarin da suka yi, in ji rahoton. Kwaskwarimar da Kungiyar ta TVPRA ta yi a 2008, ta nuna cewa, dukan kasar dake cikin rukuni na, har tsawon shekaru biyu, tun daga farkon Rahoton na 2009, to za ta koma rukuni na uku, sai dai idan Shugaban Kasa ne ya rangwanta ma ta game da abubuwan da aka tanada, ko makamantansu, ko kuma gwamnatin ta wallafa wani tsarin don bin umurnin Kngiyar ta TVPA.

Hukunci Ga Kasashen Dake Rukuni Na Uku

Don yin aiki da umurnin na Kungiyar TVPA, mai yiwuwa dukan gwamnatocin kasashen dake rukuni na uku za a daura ma su takunkumi, inda Gwamnatin Amirka za ta daina bai wa jama'arta taimakon agaji, ko kuma na huldar kasuwanci. Dadin dadawa duk kuma kasar da ba ta samun wannan taimakon, ba za ta samu taimakon kudin ma'aikatan gwamnati ba, dake cikin shirin musayar harkokin ilmi da al'adu. Kamar kuma yadda Kungiyar ta TVPA ta ce, duk gwamnatin da aka sanya wa takunkumin, Amirka kuma za ta kyamaci da a taimaka ma ta, sai dai idan taimakon agaji ne, ko wanda ya shafi harkokin kasuwanci, ko na ci gaban kasa, daga cibiyoyin kudade na duniya, kamar su Asusun Bayar Da Lamuni (IMF) da kuma Bankin Duniya.

Daga kuma ranar 1 ga watan Oktobar 2009, takunkumin za fara aiki, kodayake, ana iya yin watsi da wani bangare, ko kuma dukan takunkumin na Kungiyar TVPA, idan Shugaban Kasa ya ce bayar da taimakon zai taimaka wa gwamnatin kasar, wajen inganta rayuwa, ko zai amfani Amirka. Har ila yau, ana iya sake bincikar takunkumin na Kungiyar ta TVPA idan ya zama dole, don kauce wa wata illa ga jama'ar kasar, ciki kuwa har da mata da kananan yara. Takunkumin kuma ba zai shafi Asusun Shugaban Kasa ba, bayan an bayar da wannan rahoton, da kuma idan gwamnati ta bi umurnin, kafin a yanke shawara game da sanya ma ta takunkumi, ko tana fokarin bi, ko kuma ta fokarta bi.

Ba kuma dole ba ne, wata kasa ta kasance a cikin wani rukuni, har abada. Kowace kasa na iya samun karin girma, ciki kuwa har Amirka, wadda kusan wankakka ce ga matsalolin fataucin bil-adama. Dole kuma dukan kasashe su dage, su kuma kara turzawa ga yakar fataucin ba bil-adama.

NIJERIYA A RUKUNI NA DAYA

Nijeriya ta zama wani dandalin da ake samu mata da kananen yaran da ake fitarwa, kuma tasha ce ta bautar da mata da kananen yara ga harkokin barance da kuma karuwanci. A cikin Nijeriyar kanta, ana bautar da mata da budurwowi, musamman ga barance da karuwanci. Yara, maza kuma na yin ga-aiki, a tituna, wajen sayar da amfanin gona da hakar ma'adinai, da fashin dutse da kuma barancen. Malaman zaure na dsaukar yara, da sunan *almajirci*, su tilasta ma su yin bara. Mata da 'yan mata kuma a kai su kasashen dake Tsakiyar Afrika, irin su Gabon da Cameroon, Ghana da Chad da Benin da Togo da Nijar da Burkina Faso da kuma Gambia, domin dai abubuwan da aka lisafsta. Kasar Benin ma, wani dandali ne na samo yara da 'yan mata, don kawo su ga-aikin fasa dutse, a Nijeriya. Su kuma matan Nijeriya da budurwowi, ana tafiyar da su ta kasashen Libya da Morocco da kuma Algeria, don zarcewa da su zuwa Kasar Turai, domin yin karuwanci, da kuma Gabas ta Tsakiyar, musamman Kasar Saudi Arabia don karuwanci da barance. Yayinda Kasar Italiya ta zama dandalin Kasar Turai na kawo dukan wadsanda aka kwaso daga Nijeriya, sauran wuraren kuma, sun hada da Spain da Netherlands da Belgium da Austria da Norway da Denmark da Finland da Germany da Switzerland da Ireland da France da kuma Greece. Yara kuma daga Nijeriya da sauran kasashen Afrika, akan dsauko su daga Lagos zuwa kauyukan Ingila, don yin barance da ga-aiki a gidajen cin abinci da shaguna.

Amma Gwamnatin Nijeriya tana bin umurnin sharuddsan da aka shimfida, don murkushe fataucin bil-adama. A cikin 'yan shekarun nan, gwamnatin ta rubanya kokarin da take yi, na gurfanar da masu laifi, gabon kotu, yayinda take kara bayar da kwazo wajen tallafa wa wadsanda abin ya shafa, wannan ya nuna daga cikin gangamin da take yi, na wayar da kan jama'a da kara yawan kudin da take kashe wa Hukumar Ya'ki da Fataucin Bil-Adama ta Kasa (NAPTIP). Kwazon Nijeriya, a fannin ya'kar fataucin bil-adama, a bara kadai, ya nuna cewa, Hukumar ta NAPTIP, tana samun dimbin nasara, a cikin 'yan shekarun nan.

Bayanin da aka yi game da Nijeriya: Tana kara bayar da kwazon gurfanar da masu aikata laifin, a gabon kotu, da daure dukan wanda aka samu da laifin fataucin na bil-adama, ta kuma sake fasalin hanyoyin da take bi, na tuhumar masu fataucin bil-adama, a Lagos, wanda, a da, take ajiye wadsanda ake tuhuma, da wadsanda aka cutar, a wuri guda, kazalika tana tabbatar da ganin ana mutunta ha'kin dan adam, ba a kuma tsare wadsanda ake tuhuma, ba tare da an ba su muhalli ba.

Gabatarwa Gaban Kotu

Gwamnatin Nijeriya ta nuna cewa, ta kara bayar da himma game da tilasta yin aiki da dokar haramta fataucin bil-adaka, a wannan shekarar. Nijeriya ta

hana duk wani salo na fataucin bil-adama, tun lokacin da ta kafa Dokar Haramta Fataucin Bil-Adama, a 2003, da kuma karamar dokar da aka yi wa kwakwarima a 2005, da ta kara yawan shekarun dauri ga wadanda aka samu da laifi. Sabuwar dokar ta tanadi daurin shekaru biyar ga fataucin bil-adama, don barance, sai kuma daurin shekaru 10 ga wanda aka samu da laifin fataucin yara don tallace-tallace da bara da kuma, dauri, mai tsanani, ga masu fataucin karuwai, hadi da duk wani hukuncin da aikata babbani laifi ya tanada, irin su fyade. Dokar Nijeriya ta 2003, game ‘Yancin Kananan Yara, ta kuma bayyana cewa, laifi ne, a fitar da yaron da bai kai shekaru 20 ba, daga dukan jihohi 36, dake kasar.

A bana, Hukumar NAPTIP ta bayar da rahoton cewa, ta binciki kararrakin fataucin bil-adama 209, kuma 37 daga cikinsu, an kai gabon kotu, inda aka yanke wa masu laifin fataucin karuwanci 19, hukunci. Daurin da aka yi ma su, ya kama daga watanni shidda, zuwa shekaru 40. Daya daga cikin masu laifin ya samu daurin shekaru 40, sai kuma biyu da aka ba shekaru 24, yayinda sauran suka samu shekaru biyu, ko biyar ko kuma bakwai. Shidda daga cikin fataken karuwancin sun samu daurin shekaru dai-dai, ko kasa da haka, yayinda aka bai wa wani falken ga-aiki shekaru 20. Daya ya samu daurin shekara daya, dayan kuma ya samu shekaru biyu, yayinda aka ba su zabon biyan tarar dolar Amirka 65 ko 600. A wannan shekarar kuma, gwamnati ta horar da jami'an fataucin bil-adama 823, ta kuma gudanar da tarurukan bita, ga ‘yan sanda, don samun masaniya. A watanni da dama, a 2008, Hukumar NAPTIP, ta yi aiki da dokokin abokan aikinta na kasashen Turai, wajen kai farmakin Operation Koovis. Wannan ya sa aka damke fataken bil-adama 60, ‘yan Nijeriya a Kasar Tuai, inda aka gurfanar da su gabon kotu.

Kariya

Nijeriya ta bayar da himma ga kare wadanda fataucin bil-adama ya shafa, a bana. Hukumar ta NAPTIP, ta ci gaba da kai shawagi a mafakarsu dake biranen Lagos da Abuja da Kano da Sokoto da Enugu da Uyo da kuma Benin. Ma'aikatar Kula da Harkokin Mata, na kula da wuraren matsugunni biyu, daya a Jihar Kano, daya kuma a Jihar Akwa Ibom. Gwamnati, tare a hadin gwiwar fungiyoyi masu zaman kansu NGO, da fungiyoyin kasashen duniya, su kan kula da wadanda wannan sharrin ya rutsa da su. Hukumar NAPTIP kuma, na ci gaba da kula da wadanda suka kamu da cutar kanjamau, HIV/AIDS, ta yin yarjejeniya da asibitoci, inda gwamnati ke biyan wani bangare na kudin maganin da aka rangwanta, ko kuma wani lokacin kyauta. Gwamnati ta bayar da rahoton cewa, daga tsakanin watan Oktobar 2007 zuwa watan Satumbar 2008, ta gano wadanda aka bautar 887, inda Hukumar NAPTIP ta ceto 291, Hukumar Shige da Fice kuma ta ceto 215, ‘Yan Sanda kuma suka kubuto 304, Dogaran Kasa kuma suka kwato 56, sai Dogarawan Hanya da suka ceto 18, Jami'an Tsaro na SSS suka ceto two, sai kuma Ofishin Jakadancin Nijeriya ya kwato daya. Hukumar NAPTIP ta bayar da rahoton cewa, daga watan Fabrairu na 2008 zuwa

Fabairun 2009, an samu wadanda aka bautar 932, daga cikinsu kuma yara 387, wadanda, a halin yanzu, ke matsugunni bakwai. Babban matsugunnin hukumar, wanda ke daukar mutane 120, yana Lagos ne, amma da wuya a samu fiye mutane tsakanin 35 ne, zuwa 40, a cikinsa, a dai wannan shekarar. Wannan matsugunnin na koyar da sana'o'in hannu da kuma kwasoshi 12, don sa wadanda abin ya shafa, mantawa da irin akubar da suka shiga. Hukumar ta NAPTIP ta kan tsare wadanda ake tuhuma da aikata laifin fataucin bil-adama, don yi ma su tambayoyi, a matsugunni daya da wadanda ake bai wa mafaka, a Lagos, abinda ke iya kawo rashin kwanciyar hankalin wadanda aka bautar, ya kuma kara kidimar da su. Har ila yau, gwamnatin ta bayar da raoton cewa, wadansu matsugunnan, ba su da kayayyakin koyar da sana'o'i. Hukumar ta NAPTIP ta maido mutanen da aka dauka daga wadansu wurare a Nijeriya, su 45, zuwa gida, tare da taimakon Hukumar IOM. Ta kuma maido wadansu 54 daga kasashen waje, zuwa kasashensu na gado dake Afrika. A cikin watan Agustan 2008, Hukumar ta NAPTIP ta kaddamar da Asusun Tallafa wa Wadanda Abin Ya Shafa, wanda ke karbar gudunmawa don taimaka ma su, gwargwadon irin bukatunsu. A watan Nuwambar 2008, Nijeriya ta amince wa Hukumar Manufofin Karewa da Taimaka wa Mutanen da Aka Bautar, da ta kara fo'karin da take yi, na bayar da kariya da samar ma su matsugunni, kodayake har yanzu ba a fara komai ba. Gwamnati kuma tana amfani da wayoyin tarho, na musamman, don taimaka wa wadanda wannnan bala'in ya shafa, a kowane yanki na Hukumar ta NAPTIP. Gwamnati na taimaka wa wadanda abin ya shafa, da su shiga harkar bincike da gurfanar da masu laifi, gabon kotu, a matsayinsu na wadanda suka sha wahalar fataucin bil-adama. Irin yanda ake dadewa ana tabka shari'a, kan sa wadanda abin ya shafa, komawa gidajensu, tun kafin su bayar da shaida, a gabon kotu.

Nijeriya tana da takunkumin da za ta mayar da wadanda ba 'yan kasarta ba, zuwa kasashensu, inda sukan sha bakar wahala da wulakanci, don haka ake ba su matsugunni na dan gajeren lokacin ba ya dorewa. Har il yau, gwamnati ta kan sa a rika gadin 'yan kasar waje, har sai an fitar da su daga kasar. Kodayake babu wani rahoton da ya nuna ana tsare ba bisa kan ka'ida ba, ko wata tara, ko hukuncin wani laifin da suka yi, a lokacin da ake fataucinsu, 'yan sanda da jami'an shige da fice, ba su bin ka'idodi, wajen shaida wadanda aka ceton, a tsakanin matan da aka dauko don karuwanci. Yayinda jami'an binciken Hukumar ta NAPTIP suka bi ka'ida gano karuwai, 'yan sanda da jami'an shige da fice, ba su aiwatarwa. A watan Maris na 2009, Hukumar NAPTIP ta kori wadansu jami'anta biyu, don sun yi fo'karin karbar cin hanci daga wadanda aka bautar, a lokacin bincike.

Rigakafi

Gwamnatin Nijeriya ta nuna namijin fo'karin wayar da kan jama'a game da fataucin bil-adama, a bana. A watan Agustan 2008, lokacin da take cika shekaru biyar da kafuwa, Hukumar ta NAPTIP ta shirya wata bitar farko, ta mako daya, ta Wayar da Kan Jama'a Game da Fataucin Bil-Adama, bitar da ta funshi dimbin tsare-tsaren

wayar da kai, ciki kuwa har da kaddamar da “Jan Kati”, wata kasidar da aka rarraba wa jama'a, dauke da labarum illolin fataucin bil-adama, da kuma wayoyin tarho na musamman. A watan Nuwambar 2008, Nijeriya da Kasar Benin, sun karbi bakuncin jami'an yaki da fataucin bil-adama daga kasashen Togo da Gabon da kuma Congo, a wajen wani taron kwanaki hudu kan fataucin bil-adama. A bana ma, Hukumar ta NAPTIP ta jagoranci takwararta ta Kasar Ghana, don kafa hukumar yaki da fataucin bil-adama. A watan Agustar 2008 ne, Nijeriya ta rungumi Sababbin Dabaru A 2008, gwamnati ta bai wa Hukumar ta NAPTIP kason dolar Amirka miliyan tara da dubu 300, wani kari, akan dolar Amirka miliyan bakwai da dubu 200, da aka ba ta a 2007. Hukumar NAPTIP ta kuma karbi bakuncin masu wannan dawainiyar, na kasashe biyu, a bana, inda fungiyoyi masu zaman kansu NGO da wakilan fungiyoyin kasashen duniya, suka halarta. Har sojojin Nijeriya ma, sun samu horo game da fataucin bil-adaman, ta hannun kudin taimakon da ake ba su, kafin su tafi aiki kwantar da zaman lafiya, a kasashen waje. Gwamnati ta dauki matakai na rage yawan karuhan dake Nijeriya, inda take kulle gidajen da ake ajiye su, kafin a kai su wurin karuwancin, a cikin watan Yulin 2008.

Yadda Ake Amfani Da Rahoton

Rahoton na TIP wani salon diflomasiyya ne da Gwamnatin Amirka ke amfani da shi, wajen taimaka wa ga tantaunawa da mayar da hankali ga gurfanar da masu aikata laifin fataucin bil-adama, a gabon kotu, da kuma aiwatar da manufofi da tsare-tsaren rigakafi. Game da rahotanni game da kowace kasa, Rahoton yana bayar da wani yabo na musamman don sa a samu ci gaba. Sashen Mulki kuma zai ci gaba da janyo ra'ayoyin gwamnatoci game da abubuwan da rahoton ya tanada, domin karfafa dankon zumuncin da zai kawar da sana'ar ta fataucin bil-adama.

A badfi, Rahoton gabatar da wadansu tsare-tsaren da za su fuskanci duk wata illa ta fataucin bil-adama, wanda ba Ofishin Kula Da Magance Fataucin Bil-Adama, kadai zai gudanar da shi ba, har ma da yin amfani da basirar wadansu kwararru, a Gwamnatin Amirka, a wurare irin su Ofishin Harkokin Demokradiiyya na gwamnati da Hukumar ‘Yancin Dan Adam da Kungiyar Kwadago da Sashen Kwadagon da na Shari'a da Kiwon Lafiya da kuma Bunkasar Rayuwar Dan Adam. Sashen Mulkin na fatan wannan rahoton zai zama wani sinadarin inganta kokarin gwamnatoci da hukumomi masu zaman kansu, wajen yakar fataucin bil-adama, a duk duniya.

Jawabin Kaddamar Da Rahoto Na Tara Kan Fataucin Bil-Adama Tare Da Shugabannin Majalisa

Sakatariyar Gwamnati, Hillary Rodham Clinton

A zauren Benjamin Franklin dake Birnin Washington, DC

Ranar 16 ga watan Yunin 2009

SAKATARIYA CLINTON: Ina kwanan ku. Muna farin cikin saduwa da manyan wakilan Majalisar Dokokin dake nuna damuwarstu da kuma bayar da gudunamawa ga wannan muhimmin shekararren al'amarin. Wannan kuma shine karo na farko da muka gabatar da wannan rahoton, ba domin komai ba, sai don muna bukatar nuna gaskiyar hadin kan dake tsakanin Sashen Mulki da kuma Majalisa. Idan ba don majalisar ba, da wadannan wakilan da kuma sauran jama'a, da ba kafa dokar ba, da kuma ba a sa ido a kan al'amarin ba, da kuma ba a kai cimma nasarar abubuwan da muke yi ba. A gaskiya, na yi farin cikin ganin yadda suka sadaukar da kan halartar wannan wurin.

Nan ba da dadewa ba, za ku ji ta bakin biyu daga cikinsu, amma bari in gabatar da Carolyn Maloney, daga Birnin New York, da kuma Ben Cardin, daga Yankin Maryland. Kazalika muna tare da Eddie Bernice Johnson, daga Jihar Texas, da Chris Smith, daga Yankin New Jersey, da Ileana Ros-Lehtinen, daga Florida, na kuma yi imanin dukan wakilan na tare da mu, a yau. Na san kuma akwai wadanda za su zo, nan ba da jimawa ba, lokacin ne zan gabatar da kadan daga cikin wadanda za su yi jawabai, a wannan taron.

Wannan wata rana ce ta musamman a tarihin kasar nan, musamman ga Sashen Mulki. Akwai jama'a da dama, a nan wurin, da wannan al'amari ya dade yana damuwa. Abin alfahari ne kuma, yau, mu bayyana wannan batu, a hawa na takwas, inda ke da dimbin tarihin harkokin diflomasiyya, da kuma muhimman abubuwan da suka faru a kasar nan.

Ina kuma farin ciki da bayyana cewa, an tabbatar da nadin sabon jakadanmu, dake nan, Ambassador Luis CdeBaca, watau sabon darektan Ofishin dake Kula da Yaki da Fataucin Bil-Adama, na Sashen Mulki, don kasancewa da mu, a wannan bikin. (*Dan Majalisar Dattijai Cardin ya mike, aka kuma runtime da tafi*). A da, Lou ya jagoranci yaki da fataucin bayi, a Sashen Shari'a. Kuma muhimmin wakili ne, a tawagar Kwamitin Harkokin Shari'ar da Conyers ke wa shugabanci. Ina kuma marhabin da daruruwan wadanda illolin wannan bauta ya shafa, wadanda kuma sun zama 'yantattu cike da arziki da koshin lafiya dake zaune a kasarmu, yayinda wadanda suka saka su cikin wannan mummunan halin, ke daure a gidajen kurkuku.

Har ila yau, akwai wadansu baki na musamman, biyu, dake kan gaban yaki da fataucin bil-adama. Akwai kuma Mariliana Morales Berrios, wadda ta kafa wata gidauniya don taimaka wa wadanda al'amarin ya shafa a Kasar Costa Rica, da kuma Vera Lesko, wadda ta bude mafakar farko a Albania, don ceton mata da 'yan mata. Wadannan matan biyu, suna wakiltar maza da mata tara ne, wadanda suka nuna jaruntaka a fannin yaki da fataucin bil-adama. Muna kuma farin cikin saduwa da su, a yau. (*aka runtime da tafi*).

A fadin duniyar nan, akwai miliyoyin jama'ar dake cikin kangina bauta. Suna aikatau a gonaki da masana'antu, a karfashin azzaluman dake barazana ga rayuwarsu, idan suka nemi su tsere. Haka kuma akwai masu yin aikatau a gidajen da gwamma aiki a kurkuku. Ana tilasta ma su yin karuwanci ko kuma su rika yiwo bara a kan hanyoyi, wanda kullum a tsorace suke, muddin dai ba su kawo kudin da aka yanka ma su ba. Dukansu kuma maza da mata ne, da yara, masu shekaru dabam daban, da aka rabo su da gidajensu, a kasashe masu nisa, ba kudi, babu sanin labarin gida, babu kuma inda za su nemi ceto.

Wannan kuma shine sabon salon bauta, a wannan zamanin, laifin da ya mamaye duniya, yake taimaka wa azzalumai samun mutane, masu dimbin yawa, da suke lalatawa, saboda kudi. Fataucin bil-adama, ba karamin laifi ba ne, da kassara jama'a. Ba wai ma wadanda aka bautar ba, har danginsu da suka baro gida, wadanda wadansu su da ganinsu har abada.

Fataucin bil-adama ya yi wa duniya babbar illa. Shi ne ya raunata ma na tattalin arzikinmu, yake rura wutar tashe-tashen hankula da yada cuce-cuce da wargaza dangi da kuma dakushe tarbiyyar da ake bukata matuka don ci gaban al'amurra. Al'amarin na kuma neman shan gaban duk wata rayuwarmu da imanin da muke da shi, na cewa duk wani mahaluki da na 'yancin zama cikin kwanciyar hankali da mutunci.

Gwamnatin Shugaba Obama ta lura cewa, yakar fataucin bil-adama, a nan gida da kuma kasashen waje, wani gagarumin aiki ne dake gabanmu, dangane da manufofinmu na kasashen waje. A halin yanzu, Amirkna bayar da kudin gudanar da tsare-tsaren yakar fataucin bil-adama, a kasashe kusan 70 da kuma fungiyoyin wucingadi 42, a nan gida, da nufin fuskantar wannan kalubala. Muna masu alfahari da wannan yunkurin da muke yi, amma mun san cewa, sai mun kara tsuke damara. Faditashin harkokin tattalin arziki, musamman game da irin yanayin da tattalin arzikan duniya ya shiga, ya sa mutane da dama, fadawa tarkon alkawurran karya, na fataken bil-adama.

Yau, Sashen Mulki ya saki wannan rahoton akan fataucin bil-adama. Ya kuma yi bayanai, filla-filla, game da bukatun murkushe al'amurran dake haddasa fataucin na

bil-adama, ciki kuwa har da fatara da tsawwala haraji da kuma muzanta mutuncin mata.

Rahoton na Fataucin Bil-Adama, ba wai ya dora wa kowa laifi ba ne, amma wani tafarki ne, na kawo ci gaba. A ciki, akwai misalan yadda za a dauki matakán yakar fataucin bil-adaman, a dukan fadín duniya. Alal misali, a kasa kamar Congo, inda aka daure wani hafsan sojan dake tilastawa yara shiga aikin soja, ko kuma Kasar Colombia, inda gwamnati ta bullo da wata rundunar binciko zarge-zarge game da fataucin bil-adama, ta kuma tabbatar da ganin an sake tsugunnar da wadanda al'amarin ya shafa, ko kuma a Kasar Jordan, inda Ma'aikatar Kwadago ta bude wani asusun bai wa wadanda aka bautar kayayyakin abinci da gidaje da kuma kariyar shari'a.

Wannan rahoton wata tauraruwa ce, da za ta haskaka wa dukan gwamnatoci hanyoyin da za su bi, wajen ganin irin ci gabán da aka samu, da kuma inda ya kamata a kara jan damara game da salon bautar ta zamani. Fatacin bil-adama yana da salo da dama, kuma abinda za a yi iya yin biris da shi ne, idan ya faru da wani, amma akwai gagarumar illa. Fataucin bil-adama laifi ne da ya shafi kowace kasa, a doron duniya, har da mu kanmu.

Bautar tilasta yin aikatau mummunar matsala ce a Amirka. Ko kwanan nan, mun san da haka, inda gwamnati ta binciko wata maƙarkashiyar bautar da 'yan ƙasashen waje, a matsayin leburori, a otel-otel da wuraren gine-gine, a jihohi 14 dake yankin tsakiyar yamacin Amirka.

Faduwa ta kuma zo daidai da zama, lokacin da ake bayar da Rahoton Fataucin Bil-Adama, shi ma Sashen Shari'a ya bayar da rahotonsa, da ya yi cikakken bayani game da matsalolin fataucin bil-adama a Amirka ya kuma bayar da shawarwarin hanyoyin da za a bi, wajen kyautata yakarsa.

Muna kuma alfahari wannan aiki da Sashen na DOJ ya yi. Zai taimaka ma na, wajen kara kai tura, ga fafitikarmu ta yakar fataucin bil-adama, a kasarmu. Kuma a shirye muke, mu hada kai da dukan ƙasashe, don yin aiki tare. A cikin 'yan shekarun nan, mun dumfari wadansu ƙwararan dabarun uku, na gurfanar da masu laifi a gabán kotu da kare lafiyar wadandan za a bautar da kuma rigakafin aikata laifin. Don haka ya kamata mu kara zuwa hudú, watau kulla ƙawance.

Dabar azzaluman dake bautar da miliyoyin jama'a, ya wuce duk yadda ake zato, kuma sun kutsa kai cikin kowace nahiya. Don haka, mu ma, dole mu yunkura. Burinmu shine mu kulla sabon ƙawancen da gwamnatoci da ƙungiyoyi masu zaman kansu a duniya, domin illar fataucin bil-adaman ta shafi kowa.

Na san akwai da dama daga cikinmu dake zauren nan, dake haƙikancewa wajen bayar da shawarwarin yakar mummunar sana’ar ta fataucin bil-adama. Ina fata kuma Chris Smith, ka samu kundin rahoton. Musamman, ina mai farin cikin mika godiya ga jami’an Sashen Mulki. Hakika, har da ofishin na Hukumar TIPS, da kuma sauran wadanda suka taimaka wajen wallafa wannan rahoton. Ina kuma fata an karanta shi, ta yadda jagorancin da zai yi ma na, zai yi ma na amfani, wajen fulla ƙawancen da zai sanya mu kai ga cimma nasarar yakar wannan mummunar illa. Na gode Chris.

Yanzu kuma zan bukaci in yi marhabin da wani abokin aikina, a da, daga Majalisar Dattijai, wanda kuma shine abokin tagwaicin shugabancin Hukumar Helsinki, watau Ben Cardin, a kuma matsayinsa na wanda ya sha alwashin mayar da hankali ga yaki da fataucin bil-adama.

Dan Majalisar Dattijai Ben Cardin ya mike. (*aka kuma runtime da tafī*)

DAN MAJALISAR DATTIJAI CARDIN: To, Sakatariyar Gwamnati Clinton, da farko dai ina yi mi ki godiya, a kan shugabancin da ki ke yi wannan al’amar. Ke ki ka sa aka san wannan al’amarin a kasar nan da kuma duniya baki daya, don haka muna yi mi ki godiya. Kudurin Amirka ne, (*aka runtime da tafī*) da kuma Sakatariya Clinton. Muna kuma godiyar da ki ka ba mu Ambassador CdeBaca. Muna kuma farin cikin ganin an amince da nadinsa. (*aka runtime da tafī*). Mun kuma samu tsayayyen mutumin da zai fuskanci wannan al’amarin a ko’ina cikin duniya.

Amma a kula, don wannan al’amarin yana da sauksi: Burinmu shine mu murkushe fataucin bil-adama. Bukatarmu ita ce mu kawo karshen bautar zamani. Wannan shine burinmu. Kuma Amirka za ta shugabanci wannan al’amar. Mun san cewa fataucin bil-adama yana da nasaba da ƙungiyar masu aikata laifuka. Don haka ba wani boyayyen abu ba ne. Wannan kuma na daya daga cikin irin abubuwan da muke da su a duniya, kuma sai mun tuge shi. Mun san kuma za mu iya. Mun kuma san wadanda wannan mummunar sana’ा ta fataucin bil-adama ta yi wa illa, da kuma irin abinda ya kamata mu yi ma su, don ceto rayuwarsu.

Ina mai alfaharin irin shugabancin da Amirka ke yi. Ina kuma alfaharin aikin da na yi a Hukumar Helsinki, na bayyana wa duniya irin mummunan al’amarin da muke fuskanta. Ita ma Sakatariya Clinton lokacin da take a majalisar dattijai, ta yi aiki a Hukumar ta Helsinki, kuma ta daga murya yadda ya kamata game da wannan al’amar, wajen inganta wa wannan al’amarin ya game duniya. Chris Smith ya gabatar da wannan al’amarin ga hukumar da kuma duniya baki daya. Inda ya gabatar da kuduri a majalisar dokoki da kuma batu, a gabon kwamitin majalisun ƙasashen duniya. Karaf kuma sai Amirka ta shige gaba. A sakamakon haka kuma, dukan jihohi 56 dake OSCE, sun rattaba hannu a kan wadansu shawarwari masu karfi, don

magance fataucin bil-adama, da kafa wata rundunar yakar fataucin na bil-adama. Irin haka muke so.

Uwargida, Sakatariyar Gwamnati, bari in bayyana mi ki cewa, wannan rahoton, watau rahoton Hukumar TIP, bai da na biyu, wajen muhimmanci a gare mu. Na karanta sashen da ya yi bayani game da Kasar Belarus. Amma saboda me? Domin Chris da ni, za mu je Belarus game da shigarsu rukuni na biyu, da kuma yadda za su inganta abubuwan da suke yi, na yakar fataucin bil-adama. Wannan kuma shine matakinku da za mu dauka, lokacin da muka sadu da shugabanni daga sauran kasashe. Kuma tuni Amirka na shugabantar wannan al'amari. Ina kuma mai alfahari da irin abinda aka kaddamar. Yanzu kuma lokaci ne da za mu yi bitar irin bayanan dake cikin rahoton, domin, hakika, mu murkushe wannan salon bauta na zamani. (*aka runtime da tafī*)

SAKATARIYA CLINTON: Ina kuma mai farin cikin shaida ma ku cewa, ‘Yar Majalisar Wakilai Sheila Jackson-Lee, daga Jihar Texas, ta zo. Muna yi mi ki godiyar halartar wannan taron, Sheila. (*aka runtime da tafī*) Mai jawabi na gaba kuma gogaggar wakiliya ce a Kwamitin Harkokin Kasashen Waje, na Majalisar Wakilai. Ta dade tana haƙińcewa game da bayar da shawarwari ga mata baki, da ‘yan gudun hijira da kuma wadanda kasashensu ke tursasa ma su. Ta dade tana shugabantar yakar fataucin bil-adama, a majalisar kasa da kuma garinsu, ciki kuwa har da Cibiyar Yaki da Fataucin Bil-Adama ta Jami’ar St. Thomas.

Wakiliya Ros-Lehtinen, bismillah. (*aka runtime da tafī*)

MS. ROS-LEHTINEN: Ina mai godiya, Madam Sakatariya. Ina kuma kara godiya ga Sakatariya Clinton da Ambassador CdeBaca. Ina mai farin cikin tsayuwa, a gabanku, yau, domin yin jawabi game da wannan muhimmin al'amarin dake ci wa bil-adama tuwo a kwarya, watau fataucin bil-adama. Kamar yadda muka sani, an shafe shekaru arutan, ana kai bayi, kasashe dabam dabam na duniya, a kowace shekara. Daga cikin haka ne, aka fiyasta cewa, kashi 80 daga cikin 100 ma, mata ne da kananan yara. Amma yawan na su, bai sa jama’ar duniya sun kula da munin wannan sana'a ba. Domin wannan sana'ar ba ta da tara.

A Iran ana lalata kananan yara, da tilasta ma su barance, yayinda ake tsallakawa da ‘yan matan Kasar Iran zuwa Pakistan da sauran kasashe, don yin karuwanci. A Syria ma, ana dauko mata daga kudanci da kudu-maso gabashin Asia, ana kuma tilasta ma su yin barance, su kuma mata daga Gabashin Turai da Iran, ana tilasta ma su yin karuwanci. Ko a nan bangarenmu, babu kunya, babu tsoro, an mayar da Kasar Cuba dandalin mazinatan dake zuwa, don yin lalata da dimbin ‘yan mata da samarin Kasar Cuba. Wadansu ma, ba su kai shekaru 12 ba. Haka dai wannan ta’asar ke ci gaba da gudana.

Ina kuma farin cikin ganin irin shugabancin da Majalisar Amirka da Sashen Mulki, a farkashin jagoncincin Sakatariya Clinton ke bayarwa, wanda ya taimaka ga yakar fataucin bil-adama, haikan, na tun ba a san komai ba, har ya kai Gwamnatin Amirka ta mayar da hankali, a kansa. Tun lokacin da aka gabatar da Dokar Haramta Fataucin Bil-Adama, kamar shekaru goma da suka wuce, ba a kula da wadannan al'amurran ba. Amma, abin godiya ga dokar da kuma fokarin Ofishin Sashen Mulki Mai Kula da Fatauci Bil-Adama, da ofisoshin gwamnati dake sauran kasashe, an san cewa ba za a sake yin shiru ba, game da al'amarin.

Wannan rahoton game da fataucin bil-adama, ba karamin muhimmanci yake da shi ba, wajen bincikowa da kuma zama wani mabudi da kalubalan da muke fuskanta. A matsayinsa na harkar bincike, rahoton ya kasafta kasashe cikin rukuni-rukuni, ta yadda za a tsage gaskiyar yukurin da gwamnatoci ke yi a duniya. A matsayin mabudi kuwa, rahoton ya gabatar da bayanai game sanin gaskiya da kuma irin abubuwan da suka kamaci a yi, muddin ana bukatar gane musababbin matsalolin dake fuskantarmu. Idan kuma muka koma ga bayanin irin yadda wadansu gwamnatoci ba su bin umurni, da irin yadda wadanda ake cutarwa, ke karuwa, rahoton fataucin bil-adaman ya kalubalance mu, mu duka. Akwai kuma sauran rina, a kaba.

Sakatariya Clinton da Ambassador CdeBaca, a shirye muke, da mu yi aiki da ku, game da wannan muhimmin al'amari na inganta rayuwar jama'a da ceto wadanda wannan masifa ta fataucin bil-adama ta shafa. ***Mucha gracias.*** (*aka runtime da tafī*)

SAKATARIYA CLINTON: Muna godiya, fwarai da gaske, Illeana. A 2000, Ambassador CdeBaca, ya yi amfani da basirar da Allah ya ba shi, game da fataucin bil-adama, don zayyana Dokar Haramta Fataucin Bil-Adama. Na kuma hango jakadiya, ta farko, a fannin Harkokin Matan Duniya, Melanne Verveer. Domin, a yau, a Ofishin Uwargidan Shugaban Kasa, muna aiki, ka-in-da-na'in, wajen zayyana dokar da majalisa za ta yi aiki da ita, da zarar an zartas da ita. Dokar ta sake garambawul da daidai duk wani fokarin da muke yi, na fuskantar wannan salo na bautar zamani. Ta kuma bai wa, masu gabatar da wadanda ake tuhuma, dukan abubuwan da suke bukata, wajen ganin an gurfar da masu laifi a gabon kotu. Ta kuma yi wa gwamnati sabon tanadi ta yadda za a taimaka wa wadanda wannan abin ya shafa, don more sabuwar rayuwa.

Har ila yau, wannan dokar za ta amince da wannan rahoton da za mu gabatar a yau. A karshe sai in ce, Luis, kakarka ta yanke safa. Shi ya taimaka ga zayyana dokar da ta yi musababbin wannan rahoton, kuma, yau, ina mai farin cikin cewa, shine darektanmu, da zai gabatar da rahoton. (*aka runtime da tafī*)

AMBASSADOR CDEBACA: Na gode, Madam Sakatariya, kodayake akwai wadansu 'yan tambayoyin da zan yi wa Dan Majalisar Kasa, Smith da sauransu,

domin in san... (*sai aka kece da dariya*), ko nan da shekaru tara, zan sake gabatar da kaina, a gabanku.

Shekaru tara da suka wuce, rahoton shekara game da fataucin bil-adama, ya fara ne, a sukukuce, a kasashe 82. Yau kuma ya yi yaduwar da yake bayar da cikakkun bayanan gwamnatoci game da kokarin yakar fataucin bil-adama, a kasashe 175, a duniya. Amma babban abin muhimanci shine, ya rikide ma'aunin sani da jagoranci game da kokarin da muke yi, wajen ganin an kyautata dankon zumuncin yakar wannan annoba ta bautar zamani.

Wannan nasarar a fili take. Kasashen da, a da, ke rukuni na biyu, yanzu sun ci gaba zuwa rukuni na daya. Sun kuma zama abin koyi, a kan irin kokarin da suke yi wa yankunansu ke yi da kuma duniya baki daya. Don haka, ina mai farin cikin, musamman, ganin yadda Nijeriya ke sadaukar da kan hada ‘yan sanda da masu gabatar da kararrakin fataucin bil-adama. Ya kamata mu yi koyi da irin yadda suke samun nasarar hada hannu da fungiyoyi masu zaman kansu, da kuma wadanda abin ya shafa. The successes are clear. Some former Tier 2 Watch List countries are now Tier 1. They have become models through their efforts for their regions and for the world. In this vein, I’m particularly heartened to see, for instance, how Nigeria started a dedicated counter-trafficking police and prosecution unit. We can all learn from their growing success in working with nongovernmental organizations and victims.

Irin wadannan rundunonin sun fi karko, idan suka kawo wadanda aka ceto daga sharrin sana’ar da kuma fungiyoyi masu zaman kansu, NGO, don zama wani bangare na rundunar. Ina kuma mai farin cikin da, da dama, daga cikin irin wadannan fungiyoyi masu zaman kansu, dake kasar, wurin nan, da kuma jami’an Ofishin Shari’a Mai Kula da Harkokin Fataucin Bil-Adama, da Mu’kaddashin Jami’in Tsaro, Chris Burchell, daga San Antonio, mutumin da ya taimaka, wajen hada irin wannan rundunar, har ya zuwa Jihar Texas.

Akwai fa sauran aiki. Har yanzu wadsu gwamnatocin ba su ce komai ba, game da irin kururuwar da duniya ke yi, na kare lafiyar wadanda abin ya shafa, ko hankoron tilasta yin amfani da dokar magance wannan mummunar sana’a. Kamar yadda Ofishin Kula da Manyan Laifuka da Fataucin Miyagun Kwayoyi na Majalisa Dinkin Duniya ya bayyana, biyu daga cikin kasashe biyar, har yanzu ba su ce komai ba, game da gurfanar da wadanda ake tuhuma da aika laifin fataucin bil-adama. Kididdigar Rahoton TIP ya nuna cewa, a cikin shekarun nan biyu, kasa da kashi 10 cikin 100 na wadanda aka daure, an same su ne da laifin bautar da jama’a, a fannin barance, a kasashen duniya. Duk da irin bayan gaskiyar da ake samu, daukar jama’a, zuwa kasashe, don yin barance, shi ya fi kowane zama hanyar da ake fataucin bil-adama, a duniya. Kowace kasa na iya tabukawa, kuma dole mu tabuka don fuskantar barance, yayinda kuma za mu zuba ido ga illolin fataucin karuwai.

Gurfanar da masu laifi gabon kotu, ba shi ba ne, sai dai yana da tasiri. A duk lokacin da aka mayar da keta dokar haramta fataucin barori, ta zama kamar harkar aikin gwamnati, to, yanke hukuncin tara, ba zai hana masu aikata wannan laifin ci gaba ba, yayinda su kuma wadanda aka kwara, su tafi a tutar babu. Duk lokacin da kasa ta kama wanda ke fataucin karuwai, masu yawon dandi, maimakon a yi ma su hukuncin da ya dace, sai kawai a tura su zuwa gidan kurkuku, na dan gajeren lokaci, abinda masu aikata laifin ke bukata.

Wani muhimmin al'amari a rahoton na wannan shekarar, musamman, a lokacin da duniya ta shiga wani mummunan halin tattalin arziki shine, 'yan ga-aiki daga kasashe, suna kara yawa, ba sai an tilasta ma su ba, amma saboda irin yadda ake damfarar su, da har sai wadansu sun ci bashi. Bara, Majaliar Kasa ta toshe duk kafofin dake da tarihin bautar da 'yan ga-aikin masaku da masu aiki a otel-otel da kuma karuwai, a gefen Tekun Pacific. Har ila yau, Majalisar ta wadata mu da kayayyakin aiki, don tabbatar magance irin karairayin da ake yi wa jama'a don bautar da su da kuma kididdige labarin duk mai neman iznin shiga kasa, kafin ya shigo Amirk. Muna madalla da wadannan kayayyaki, kuma za mu amfani da su.

Idan zan ari bakin Sakatariya Clinton, in ci albasa, a yau, mun nemi hadin gwiwar fuskantar wannan kalubala, mun nemi hadin gwiwar gwamnatocin kas ashen waje, da fungiyoyi masu zaman kansu da fungiyoyin duniya da kuma hukumomin kawo ci gaba, na duniya. Dole mu jaddada abinda zai amfane mu, don kai gusar da dukan abinda zai sukukuce wannan hadin gwiwa.

Rahoton na TIP ya jinjina wa abokan huldfarmu da dama. Ko a nan cikinmu, akwai su, wadanda Sakatariyar Gwamnati ta gabatar, amma da dama ba su samu amar halarta ba, a yau.

Alal misali, Babban Kwamandan 'Yan Sandan Greece, Major George Vanikiotis, ya sadaukar da rayuwarsa wajen tarwatsa gungun fataken bil-adamar dake yi wa Kudu maso Gabashin Turai, kawanya.

Haka gwazuwar nan ta Kasar Indonesian, Elly Anita, wadda ta kubutar da kanta daga kangin bauta, take kuma bayar da shawarwari, tsaurara, game da kubuto 'yan ga-aikin Kasar Indonesia dake Gabas Ta Tsakiya.

Lokacin kuma da ya ji irin kurin da wani kicima ya yi, a wata mashaya, game da shahara a kan fataucin karuwai, wani garzo kuma lauya dake Kasar Mozambique, Inacio Sebastiao Mussanhane, dake zaune a Afrika ta Kudu, bai kyale ba. Ya sadaukar da ransa, wajen ceto wadannan matan. Duk da yake shi farin kaya ne, ya yi. A halin yanzu, wadannan mutanen, suna gurfane a gabon kotu, a Afrika ta Kudu. (*aka runtime da tafi*)

Shi kuma gwarzonmu na Kasar Canada, Professor Benjamin Perrin, ya gano wata fungiyar masu fataucin bil-adama ne, ya kuma samu kariyar gwamnati, don shawartar ceto wadanda sharrin sana'ar ta fataucin bil-adama ta shafa.

Shi kuma gwarzo, Sunitha Krishnan, na Kasar India, ya ceto dubban kananen yara ne da mata, daga wulakancin wadanda ke bautar da su ke yi, ya kuma ba su damar shiga danginsu, don more dadin rayuwa.

Gwarzo, Aida Abu Ras, dan Kasar Jordan, wanda ke fafitikar yakki da fataucin bil-adama, bai da tsoron bayar da shawarar game da 'yancin da'yan ga-aiki suke da shi, mafi yawa ma, wadanda ke aiki a gidajen kulle.

A Kasar Malaysia kuma, akwai gwarzuwa Alice Nah, wadda ke aiki, babu ji, babu gani, don matsa wa jami'an gwamnati ganowa da kare lafiyar 'yan gudun hijira da 'yan ga-aikin da masu fataucin bil-adama, ke yin karensu, babu babbaka, a kansu.

Rahoton, na wannan shekara, ya tuna da wata tsohuwar kilaki, Norma Hotaling, wadda cutar daji ta kashe. Norma na daga cikin wadanda suka yi jagorancin fungiya mai zaman kanta, ta farko, NGO, dake tantauna matsaloli, kamar shekaru 10 da suka wuce, don zama wani bangaren irin ko Karin da Sakatariya Clinton ta bayyana. Daga irin abinda ya tabbata yanzu, na ba a yawaita bai wa wadanda abin ya shafa wata kariya, da masu hada kai don tona asirin masu fataucin bil-adama, abinda ke ci wa duniya tuwa a kwarya, a yau, har yanzu dai Norma, ba ta yi kasa a gwiwa ba, wajen ganin an 'yanto duniya, daga zalunci.

Muna takama da irin zarumancin da suka nuna, kuma muna alfahari da ci gaba da irin abinda suka bari, a yau.

Madam Sakatariya (*aka runtime da taffi*)

SAKATARIYA CLINTON: Mun gode. Muna kara godiya, Lou. A kuma madadin dukan jami'an Sashen Mulki, ina son in mika godiya ta, da sha'awa ga dukan gwarzayen da aka lissafta a bana, wadanda Allah bai nufi za mu sadu ba, a yau.

Shekaru da dama da suka wuce, Vera Lesko ta fara tambayar inda 'yan matan, Albanian, da dama, wadanda ke barin gidajensu, kowace shekara, ke zuwa. A duk kuma lokacin da aka ba ta labarin yadda ake fataucin karuwai, sai abin ya kara mata karfin zuciyar ganin ta dakatar da al'amarin. Ita ce ta kafa wata fungyar Yakki da fataucin bil-adama, mai suna **The Hearth**, wadda ta bude mafaka, ta farko, a Albania, don tsugunnar da mata da budurwowin da aka tilasta wa karuwanci. Bayan wurin kwanan, har da harkokin jin dadin rayuwa ta wadata, ciki ma har da kariyar shari'a da harkokin kiwon lafiya, da bayar da horo, wajen samun aiki da ilmi da kuma tallafi.

Irin yadda ta sadaukar da kai, akwai cin kudi da kuma hadari. Masu amfana da sana'ar a fataucin karuwai mata da budurwori sun sha kai wa Vera hari, a lankaba ma ta kashi, ya fi a fidaya. Har 'yarta ta aike zuwa Kasar waje, gudun kada a kashe ta. Amma wannan bai sa Vera ta daina bayar da shawarwari ga mata da budurwowin Kasar Albania da kuma 'yancinsu na zama lafiya da kwanciyar hankali. Muna yi mi ki godiya, Vera. (*aka runtime da tafī*)

Lokacin kuma da Vera ta fara gudanar da ayyukanta a Kasar Albania, akwai wata matar kuma da ta fara irin wannan, a wani bangaren na duniya, ita ce kuwa, Mariliana Morales Berrios, wadda ta kafa fungiyarta ta yakar fataucin bil-adama, mai suna, **The Rahab Foundation**, a Kasar Costa Rica, fiye da shekaru 10 da suka wuce. Burinta shine ta sake hada dukan wadsanda aka bautar din, da danginsu, su manta da abinda ya same su, don sake shiga wata sabuwar rayuwar. Gidauniyar **The Rahab Foundation** na bayar da shawarwari da ilmi da kuma damar samun aiki. Tana kuma kokarin murkushe fataucin bil-adama, kafin da ta fara horad da shugabannin gwamnati da 'yan sanda da matasa da jami'an harkokin sha'katawa, yadda ake ganowa da bincike da kuma cafkewa masu laifin. Irin yadda ta sadaukar da kai da ma'aikatanta, ya taimaki mata da budurwoi da dama, tare da danginsu, a dukan fadin Kasar Costa Rica. Ina mai farin cikin gayyato ta, domin ta tofa albarkacin bakinta, a madadin dukan gwarzayenmu, na bana, a fannin yaki da fataucin bil-adama. Mun gode. (*aka runtime da tafī*)

MS. BERRIOS: (tare da mai yi ma ta tafinta). Na gode kwarai da gaske, Madam Sakatariyar Gwamnati, da wannan girmamawar da aka yi mi ni. A gaskiya na ji dadin zuwa nan, tare da Vero Lesko ta Kasar Albania, aminiyata. Haka kuma abokiyar gwagwarmaya, kamar ni, da muka hallara don wakilatar gwarzayen da aka zabo game da yaki da fataucin bil-adama. Wadannan kuma sune gwarzayen da rahoton TIP, na bana, ya lura da su, a ko'ina cikin duniya.

Kodayake muna yakar fataucin bil-adama, ta fannoni da dama, dukan mu burin daya ne, na murkushe aikata wannan laifin. Kuma da yardar Allah, sai mun kai ga nasara. Bukatarmu mu maido wa bil-adama martabarsa. Ni ce muryar mata da kananen yara, da mazan da ake bautarwa. Ni, kuma ce muryar fungiyoyi masu zaman kansu NGO, dake aiki ba tare da wani dimbin duniya ba, a duniya. Ina yi wa Allah godiya, da ya ba ni wannan damar, ta fungiyoyi masu zaman kansu, NGO, ta yin fice a cikin gwarzayen dake fafitika, ba tare da wata dukiya mai yawa ba.

Saboda wannan zuwan nawa, a nan, ina mai kira ga dukan gwamnatoci da su ware wadansu kudafe, ko karfin jama'a, don ganin an samu ci gabon yakar fataucin bil-adama. Muna iya hada kai da junna, domin gwamnatoci suna da kudin yin haka, yayinda mu kuma muke da zuciyan gudanar da aikin, ba dare, ba rana.

Da farko dai, zan godewa Allah, game da wannan girmamawa da aka yi wa fungiyata ta San Jose, domin idan ba don ita ba, babu abinda zai kawo ni nan, ga kuma dangi na, musamman mahaifiyata da ta hana idonta barci, wadda ita ma tana nan cikinmu, wadda ke kashe kudadenta don ganin na yi wannan aikin. (*aka bushe da dariya*)

SAKATARIYA CLINTON: To, ina mijinki? (*aka bushe da dariya*)

MS. BERRIOS: (tare da mai yi mata tafinta). Akwai rayuka da dama da suka taimaka samun wannan lambar girma. Na bar ku da wannan tunanin: na ku tuna game da wadanda sharrin wannan sana'a ya shafa, dukan wadanda abin ya shafa, da suka riga mu gidan gaskiya, ba tare da sun samu damar wani ya yi magana a madadinsu ba.

Na gode ma ku, kwarai da gaske, Allah kuma ya yi ma ku albarka. (*aka runtime da tafi*)

SAKATARIYA CLINTON: Mun gode da yawa, Mariliana, mun kuma gode wa mijinki, wanda sahibinki ne. Mun kuma gode wa dukan wanda ya hallara. Wannan wani abin tarihi ne, a bana, amma yana tuna mini irin jan aikin dake gabamu. Yau da safe na aike da wasika ga jami'an Ofishin Mulki dake nan, da kuma kasashen ketare, game da irin tsatsauran al'amarin da manufotin harkokin kasashen wajenmu ke ciki, da kuma Gwamnatin Obama. Fataucin bil-adama na bukatar da jan aiki da sadaukar da kai, da kuma dabaran kowa da kowa. Kuma mun lashi takobin ganin mun inganta dukan nasarorin da muke samu, a kowane mako, ko wata ko kuma shekarun dake gabamu.

Ina rokon da a yi mini wani abinda zai shawarce mu game da wadannan rahotannin. (*aka runtime da tafi*) Amma ku tabbatar kun karanta rahoton na Sashen Shari'a. Za mu kara wadansu bayanai game da rahoton Gwamnatin Amirka. Na yi imanin za ku yi zarrar da kuke bukata, da za ta amfani kowa, kuma za mu yi alfahari da ita. Mun yi imanin shiga rukuni na daya, amma sai badfi za mu jarraba kanmu, bayan mun gabatar da abinda ya rataya a wuyanmu.

Amma don Allah, ku karatan wannan. Ga wadanda ke aiki a Ofishin Mulki, da Hukumar Bayar da Tallafin Duniya ta Amirka USAID, da ofisoshin jakadancinmu dake a duniya, don Allah, ku dsauki wannan rahoton don tantaunawa da abokan aikinku dake gwamnatocin kasashen dake da niyyar hada gwiwa da mu, don canja abubuwan da aka zayyana a wannan rahoton. Akwai dabaru da dama. Hakika, ba sai an yi wata dawainiya, amma munin fataucin bil-adama ga kowane jinsin jama'a, ya fi komai sharri.

Na gode ma ku kwarai. (*aka runtime da tafi*) Yanzu ake tuna mini cewa, ya kamata mu bayar da kyaututtukan. (*aka runtime da tafi*). Kuma don Allah, a zo a gaida

bañinmu. Na san kuma wakilan majalisar dokoki za fice da wuri, saboda wadansu muhimman al'amurra, amma ku zo mu zanta da ambassador da kuma dukan wakilin da zai dakata, mu gabatar da kawunananmu, domin wannan na daya daga cikin aikinmu na fama da bala'in fataucin bil-adama.

Na gode kwarai. (*aka runtime da tafi*)

Labarun Wadanda Sharrin Fataucin Bil-Adama Ya Shafa

Ofishin Kula Da Magance Fataucin Bil-Adama

Tahoton Fataucin Bil-Adama na 2009

An saka labarum wadanda wannan al'amarin ya shafa ne, a cikin rahoton, da nufin ba su dama, amma babu dukan salon fataucin bil-adaman da ya faru. Irin wadannan labarun na iya faruwa a ko'ina, a duniya, su kuma nuna irin salon da ake bi wajen fataucin bil-adama, da kuma wurare dabam dabam da irin hakan ya faru. Babu kasar da ba ta da laifi. An kuma canja sunayen wadanda suka bayar da labarum, a cikin rahoton. Duk kuma hoton da ba rubuta komai ba, ba na wadanda aka bautar ba ne, amma an nuna irin wulakancin da ake gani a fataucin na bil-adama da kuma irin al'adun da wadanda aka yi fataucin ke gani.

Azerbaijan

Azade, 'yar shekaru 22, ta bar Azerbaijan don zuwa aiki a wani shagon sadarwa dake Baku. Amma wannan shagun sadarwar wani bonono ne, na karuwanci. Zuwa na ke da wuya, wani ma'aikacin gidan karuwan ya kai wa Azade shawagin da har ya yi barazanar nuna mata fin din cin mutuncin da aka yi wa mahaifinta, muddin ba ta shigo cikin harkar karuwancin da ake yi, a gidan magajiyar ba. Tsohon da take yi, na kada a yi mata fyade ya sa, bayan 'yan watanni, ta shiga harkar karuwanci, kafin wata fungiyar NGO ta ceto ta.

Mali - Cote d'Ivoire

Ibrahim, dan shekaru 11, ya yi mafarkin zai sayi keke. Lokacin da wani mutum da ya ce masa yana iya yin aiki, a garkar koko, inda zai samu isassun kudin da zai sayi keke, ko radiyo, ko kayan sawa, ko ma fiye da haka, Ibrahim bai taba kokwanton cewa wannan mutumin falken bil-adama ba ne. Mutumin ya dauki Ibrahim zuwa Kasar Cote d'Ivoire, ya sayar da shi ga wani manomin koko. Ibrahim, tare da sauran yara, suna share awowi suna aikin wahala, mai hadari, wajen noman ayaba da koko. Manomin bai ba su abinci sosai, sai dan karen duka, kuma ba ya barinsu, su bar gonar. Ibrahim ya ci wuyar ga-aiki, har tsawon shekaru biyu, kafin ya tsere ya dawo Kasar Mali. Yanzu yana aiki ne, a wani lambun shakatawa, amma har yan zu bai samu kudin sayen keken ba.

India

Jayati da mijinta, sun karbi bashi ne, don yin aiki, a wani wurin casar shinkafa, a India, har na tsawon fiye da shekaru 30, tun daga karfe 2 na same, har ya zuwa karfe

6 na yamma, a kullum. Sukan rabu, don kawai su yi gumin shinkafa, wanda wani lokacin sukan kone, ko kuma su yi rauni. Mai wurin casar kan ce, ji ma su rauni, muddin suka nemi tserewa. An tilasta wa yaransu sun bar makaranta, su ma suna aiki, nan kusa da inda suke casar shinkafar. An haifi jikokinsu ne a cikin bautar bashin. Sai cikin 2005, wata fungiya mai zaman kanta da karamar hukuma, suka sa aka ‘yanta Jayati da iyalanta. Bayan da aka ‘yanta ta, ta bayyana cewa, “Ban taba tunanin wannan ranar za ta zo ba, a rayuwata”.

Pakistan

Waleed, dan shekaru 45,da haihuwa, ya shiga kangina bauta har sai sa’ad da hukuncin Kotun koli, da ya bayyana cewa, bauta da wani, don ya yi ma aiki, laifi ne, sa’an nan aka ‘yanta shi a cikin 1997. Amma bakin alkalami ya bushen da ba zai iya canja rayuwa ba, ta zama ‘yantacce, ga shi kuma bai san yadda zai ciyar da iyalansa su shidda ba. Aiki a ma’ikatar yin tubulla kadai ya sani a rayuwarsa. Don haka sai suka koma. Amma bayan shekaru 10, Waleed, ya sake koma wa bautar, domin ya sake cin bashin dolar Amirka 700. Shi da matarsa, da ‘ya’yansa mata , biyu, da dansa da kuma surukarsa, duk a ma’ikatar yin tubullan suke aiki. A haka dai suka rika yin tubulla dubu biyu, a kullum, kafin a biya su dolar Amirka uku. Wajen kuma sayen abubuwan da suke bukata a kullum, ciki kuwa har da abinci da wutarkin dake kunna kwan fitila guda, da magani, saboda dan karen kamuwa da zazzabin sauro, sai dai iyalansa su sake dsaukar wani bashin, daga mai gidansu, su kuma ci gaba da yi masa aikin da za su biya bashin.

Azerbaijan

An yaudari ‘yar uwarr Dilara da wani auren da ba a yi wa rajista ba, ga wani mai fataucin bil-adama, wanda daga bisani ya gudu, ya bar ta, lokacin da ta yi ciki. Lokacin da Dilara ta ƙalubalanci mijin ƙanwar tata, sai ga shi ita ma tsautsayi ya rutsa da ita, aka saka ta cikin harkar karuwanci. A ƙarshe ta bage a Kasar Turkey, inda aka rika gallaza ma su azaba, ita da sauran ‘yan matan da aka sace, aka kuma tilasta ma su shiga karuwanci. Dilara, tare da taimakon ‘yan sandan Kasar Turkey, wadanda suka damke mutanen tara da suka fataucinta da ƙanwarta. Daga nan ta tuntubi wata fungiyar mai zaman kanta (NGO) don samun lauyan da zai kare ta da kuma ba ta shawara. Kungiyar ta NGO ce ta kuma taimaka wa Dilara, wajen koyon yin amfani da na’ura mai kwakwalwar da har ta samu aiki a wani kamfani dake Baku.

The Balkans

Tun Julia tana da shekaru takwas a duniya, wani mutum ya dsaukesu, ita da ‘yar uwarta, zuwa kasar makwabta, ya rika sa suna yin bara, a titian, har suka fata girma, sa’an nan ya sayar da su ga karuwanci. Wanda ya yi fataucin Julia kan ce ta rika kawo

masa wadansu kudi, kowace rana, ko kuma ya yi ta jibgarta. Lokacin da kai shekaru 14, sai Julia ta tsere, wanda a karshe ta fada hannun hukuma. Daga nan suka kai ta gidan marau, inda ko makaranta ba a barin ta je, saboda ba ta da takardun zaman kasa. Bayan wadansu ‘yan watani, sai Julia ta tsere daga gidan na marayu, ta fada hannun wani kawali, wanda ke bai wa mutanen gari, da kuma ‘yan yawon shakatawa. Kwanan nan, sai aka kama Julia, da laifin mu’amala da miyagun kwayoyi. Mai yiwa ta share shekaru biyu, a gidan sarkar kananan yara, inda za ta iya koyon karatu da rubutu.

Brazil

An haifi Matheus ne, kuma ya tashi a wani kauyen talakawa, dake wata karkara, a Kasar Brazil. Ga dan shekaru 39 da haihuwa, wanda bai san komai ba sai aikin noma, yin aiki a masana’antar yin gawayi, dake yankin Amazon, wata gagarumin tayi ne, da ba za ka iya kin sallamawa ba. Amma abinda ya gane wa idanunsa ba shi ya yi tsammani ba. Don a tabkin da shanu ke shan ruwa, nan ma’aikatan wurin ke shan ruwa. A kullum sai hayañin kona gawayi, ya cika ma su idanu, wanda da fyer suke iya yin barci da dare. Sun san mai masana’antar yana da makami, don haka sun san irin abinda zai faru idan suka yi kokarin tserewa. Kwatsam, sai masu fafitikar yaki da bauta suka fado wurin, inda suka Matheus da wadansu leburori su 10, a yamutse, cikin yagaggun wanduna da riguna masu datti da sanye da faddan roba.

Democratic Republic of The Congo

Lucien na zaman zamansa a makaranta lokacin da wadansu sooji ya sace shi, tare da wadansu yara su goma sha daya daga makarantar sakandaren da yake. Sojojin suka kai su wani sansani, suka zuba su cikin wani rami. Duk kuma wanda ya yi kekrega ya sha bugu. An soki Lucien da wuña a ciki, an yi masa daurin da har sai da ya bi. A daddafe Lucien, tare da wadansu yaran su 60, ciki har da ‘yan mata, suka koyi rawadaji. A kan ba su akwashin abinci daya a rana, su raba su 12. Lucien ya ga yadda mutane ke mutuwa daga yunwa da cututtuka. Idan sooji sun kashe wani dake neman ya tsere, sai tilasta wa Lucien da sauran yara, su bizne shi. Lucien sai ya fitar da rai, sa’an ya samu ya tsere, yanzu kuma yana nan, har da iyalai.

Morocco-Cyprus

Rania ta sanya hannu ne, a wata yarjejeniyar, da ita kanta ba san abinda aka rubuta ba, wai don ta samu kudi, a matsayin mai shara a Kasar Cyprus. Amma lokacin da ta isa, sai mai masaukinta ya fada mata cewa za ta yi aiki ne a gidan kashe-ahu, ta sha giya da samarin da za su rika yin lalata da ita, idan suna bukata. Nan fa ta ce ba ta yarda ba, ita a mayar da ita gida, amma sai aka ce ma ta sai ta biya kudin da aka kashe wajen kawo ta, tukuna. Aka dai yi wa Rania fyade. Wannan kuma shine karo na farko

da Rania ta sa da namiji. Ta kuma tabbata, muddin ta dawo Kasar Morocco, wanta, wanda wani rikañken musulmi ne, zai kashe ta, saboda ta san da, namiji, ba tare da aure ba, ta kuma bata wa gidansu suna. Lokacin kuma da ta tsere, sai wani ma'aikacin kyautata jin dadin rayuwar jama'a ya dauki Rania, zuwa wani matsugunnin gwamnatin da aka kebe don wadanda aka mayar karuwai. Kafin 'yan sanda su kammala bincika al'amarinta, sai da Rania ta yi zamanta a Kasar Cyprus, ta kuma yi aikin sharar.

China

Xiao Ping, 'yar shekaru 20, ta tashi ne a wani karamin kauye dake Yankin Sichuan. Ba ka ji irin farin cikin da ta yi ba, lokacin da saurayinta ya ce zai kai ta garinsu, a karshen mako. Maimakon haka sai saurayin na ta, tare da abokansa, suka kai ta wani kauyen cikin Hamada, can cikin lungun "ihunka banza" na Kasar Mongolia, suka sayar da it ga wani manomi da matarsa. Nan manomin ya turke ta, ya yi digba, ya yi ta yi ma ta fyade, har tsawon watanni 32. A wannan lokacin Xiao Ping ta gaji, ta fara tunanin gida, har kuma ta yi cikin da ta haifi yaro. Sai a dangi Xiao Ping suka ciwo bashin biyan 'yanto ta, amma dangin suka tilata mata, ta baro jaririnta, dan watanni shidda. Kafin su biya bashin, sai da Xiao Ping ta auri wanda ya ba su bashin. Amma, kodayaushe, mijin na ta, kan kira ta "rubabbar haja", abinda ya sa auren bai dore ba.

Kudu ta Gabas Na Nahiyar Turai

Wani mutumin da aka bautar a ga-aiki, ya bayyana cewa: "Na taba suma, har sai da uban gidana ya kai ni asibiti. A nan likitocin suka tambaye ni cewa, me ya sa ba ni da rajista. Sai na fada masu cewa uban gidana ba ya barin in bar yankin da nake aiki. A nan ya fahimci irin halin da na shiga.... na cewa na fara sakin jikin da watakila zan yi zamana a wurin, har zuwa wani lokaci. Ina wurin har tsawon kwanaki uku. A ranar likitoci suka ce sun sallame ni, kuma wata fungiyar jin kai ce ta biya kudin asibitin. Barin asibiti ke da wuya, sai na tarar da uban gidana, na jira na". Wadanda irin wannan abun ke shafa, ba su san inda za su kai kuka ba, koda kuwa sun tsere daga fatakensu, ko sun dawo gida. Wani namijin da aka bautar, ya bayyana cewa: "Ban taba sanin yadda ake samun taimako ba, idan aka bautar da kai. Ban san wanda zan fuskanta ba, a kasar da zan tafi, koda zan nemi taimakon. Na yi tunanin zuwa wajen 'yan sanda, domin masu fataucin bil-adaman kan ce, wai sun sayi 'yan sanda. Su kan tsora ta mu da kisa, idan muka je wajen 'yan sanda, Na tsorata".

Burma-Malaysia

Lokacin da Mya, 'yar shekaru 59, da mijinta suka tsorata da zaman Kasar Burma, sai suka arce zuwa gudun hijira a Kasar Malaysia. A wani dare, lokacin mijinta na wurin

aiki, sai wani jami'in Kasar Malaysia, ya abko cikin gidansu, ya dauke ta zuwa ofishin 'yan sanda. Kwanaki biyar wata fungiyar wadansu mutane China da jami'an Malaysia, suka yi, suna lankaba mata kashi, suka hana ta abinci, suka kuma bukaci inda mijinta yake. Alkali dai ya yanke wa Mya hukuncin daurin watanni biyar a kurkuku, saboda shigowa Malaysia, ba tare da izni ba. Mya ta ci bakar wuya, a hannun gandirebobi da kuma sansanin jami'an shiga da fice, kafin ka fice da ita tare da wadansu 'yan gudun hijirar, inda akan hanya, aka sayar da ita ga wani mutum Kasar Burma. Duk kuma wadda ta kasa biyan fataken, sai a sayar da ita ga matuka jiragen ruwan da za su ri'ka amfani da ita, ko kuma ta zama kuyangarsu.

Uzbekistan-India

Nila and Miram, 'yan shekaru 20 da 22, sun bar kauyensu dake cikin yankin karkarar Kasar Uzbekistan don zuwa Kasar India su yi aiki a wani kamfanin dinkin tufari, bayan da suka samu labarin cewa wata kawarsu, yanzu, ta kudance sai ajo take bugawa. Amma suna isowa, sai aka karbe fasfot dinsu, aka fada cewa ba za su ri'ka zan tufafin ba, maimakon haka, za su ri'ka karbar baki ne, a manyan otel-otel. Daga bisani gwamnatin Kasar India ta gano cewa, wannan wurin wata daba ce ta masu fataucin karuwai. Matan suka dawo Kasar Uzbekistan suka nemi taimakon tallafi da matsugunni.

Cambodia-Thailand

A Cambodia, Phirun na aiki ne a wata garkar shinkafa da kayan lambu, amma sai aka alkawarta ma sa albashi mai tsoka, a wata masana'anta dake Kasar Thailand. Phirun da sauran mutane suka biya kudin da za a yi sata fita da su zuwa kan iyaka. Amma da zuwansu Kasar Thailand, sai 'yan barandan suka kwace fasfot dinsu, suka rufe su a cikin wani daki. Daga nan sai ya sayar da su ga wani mai kwale-kwalen kamun kifi, inda mutanen suka ri'ka aiki, babu dare, babu rana, suna fidar kifi da dinkin taru. Ba a dai ba su isasshen abinci, balantana ruwan sha, sukan jima ba su taka kasa ba. An taba jibgar Phirun sai da ya kusan suma, ya kuma ga yadda ake dibgar ma'aikata, a harbe wadansu, a jefa gawarwakinsu cikin teku. Phirun ya daure wannan rayuwa a teku, har tsawon shekaru biyu, kafin ya roki wani mai falken nasa, da ya kyale shi.

Guinea

Bayan da mahaifyarta da dan uwanta suka mutu, sai mahaifin Jeannette ya bayar da ita, barance, tun tana da shekaru takwas. Jeannette tana fama da aiki, har tsawon awowi 18, kulum, amma ba a taba biyanta ba. Ta kan kwana a dan sarari, ta kuma ci sauran abinci. Wani lokacin ma, hana ta abincin ake yi, gaba daya. Kullum Jeannette cikin duka take, musamman idan ta zauna ta huta. Idan kuma matar ubangidan ta fita, sai mai rikonta ya danne ta Jeannette. An kuma tsare ta, ko nan, da can, koda kuma an

bar ta, ba san inda za ta je ba. Ba ta ma san ko mahaifinta na da rai ba. Daga bisani Jeannette ta samu taimakon wata karamar fungiyar NGO.

Indonesia-Gulf

Keni binti Carda, yar shekaru 28, ta bar Kasar Indonesia, don yin barance a Kasar Yankin Gulf. An yi zargin cewa matar da ta dsauki Kene, ta kan yi mata horo da gasasshen karfe, da har wani lokacin sai ta yi kashi, ko kuma ta rikita ta. Ta riwa cusa mata abin shara cikin gwambon da ta yi ma ta. Ta kan dadara wa harshen Kene wuƙa, ko ta nemi cire mata haƙori, ta ce ta hadiye, har ‘ya’yanta take bugu, idan suka tausaya. Ta yi ta kurarin sai ta kashe Kene, idan ta yi tunanin tserewa. Uwar gidan Kene kan sa ta yi aiki na tsawon awowi, kullum, ta rufe ta a gida, sai kuma ta mado da Kene, zuwa Kasar Indonesia, kafin ta kai kuma ga hukuma. Sai da ta kai idon Kene daya ba ya gani, kuma duk fatar jikinta ta kware, a wuraren da ake zargin uwar gidanta na kona ta.

Nigeria-Ghana-Italy

An dsauko Anita daga Nijeriya, inda suka biya ta Kasar Ghana, har zuwa Kasar Italy, inda aka sanya ta sana’ar karuwancin da take saduwa da mutane fiye da 25, a kullum. Idan kuma ta kiya, magajiyarta ta lankaba ma ta duka da santiri, ta hana ta abinci, ta kuma yi kurarin za ta sanya a fice da ita daga kasar. Haka Anita ke gantali daga Turin zuwa Rome har ya zuwa Milan, inda take shan bakar wahala, a ko’ina. Falken Anita ya yi ma ta fyade, ya fi a kidaya, wanda har ta yi ta zubar da ciki. Amma Anita ta kubuta, amma sauran abokanta sun mutu cikin wannan mummunan hali.